

A FOGADÓ NEMZETI TÁMOGATÁST SZERVEZŐ CSOPORT MUNKÁJÁNAK TAPASZTALATAI A MAGLITE 2000/2 LOGISZTIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMON

Báthy Sándor, Erdődi Zsolt¹

A Nemzetvédelmi Egyetem logisztikai szakos hallgatóinak képzésében évek óta fontos elem és színfolt a Brit Királyi Logisztikai Iskolával közösen szervezett logisztikai információs program a "MAGLITE" törzsgyakorlás. Ezekon a programokon a magyar hallgatók brit társaikkal együtt magyar és angol helyszíneken készülnek fel egy brit hadosztály Bosznia területére való felvonulása és működése logisztikai feladatainak megtervezésére. A feladat részeként a magyar fél fogadó nemzeti támogatást nyújt a brit fél számára, ami bőséges lehetőséget biztosít mindkét fél hallgatói számára a törzskari munka gyakorlására és az elhatározás különböző változatainak megalkotására.

Cikkünkben a fogadó nemzeti támogatást szervező (a gyakorlásra konstruált) csoport parancsnokának szemszögéből vizsgálva mutatjuk be a csoport munkájának egy részét és próbálunk szélesebb körben értelmezhető következtetéseket levonni.

Az általános helyzet és a csoport belső szervezése az alábbiakkal jellemezhető:

Az IFOR és SFOR erők tevékenységének hatására Boszniában a katonapolitikai helyzet olyan mértékben stabilizálódott, hogy a nemzetközi katonai erők nagyságát jelentős mértékben csökkenteni lehetett. Az SFOR erőket felváltó DFOR erők jelenléte a térségben erődemonstrációra korlátozódott. A meglévő etnikai és vallási ellentétek viszont konfliktusok kibukkanásához vezettek.

Az események bebizonyították, hogy a DFOR kötelék ereje kevésnek bizonyul a konfliktus eszkalálódásának megakadályozására.

1. Prof. Dr. Báthy Sándor ezredes, ZMNE Vezetés- és Szervezéstudományi Kar logisztikai tanszék, tanszékvezető egyetemi tanára.

Erdődi Zsolt mk. őrnagy, MH ZMNE Logisztika tanszék hallgatója.

Az ENSZ Bt. 2000. 09. 10-én határozatot hozott a DFOR erők megerősítéséről.

A fegyveres konfliktus kiszélesedésének megakadályozása érdekében a NATO Észak-atlanti Tanácsa 2000. szeptember 16-án döntött három NATO-tagállam egy-egy hadosztályának Boszniába küldéséről. A DFOR erőket felváltó multinacionális **RFOR** kötelék alárendeltségébe 1-1 spanyol és török hadosztály mellett egy brit hadosztályt helyeztek.

A NATO Védelmi Tervező Bizottsága és az Egyesült Királyság kormánya 2000. szeptember 16-án hivatalosan felkérték a Magyar Köztársaság kormányát, hogy a fogadó nemzeti támogatás keretében nyújtson segítséget a 12. UK (brit) hadosztály magyarországi felvonulásához, ezt követően összekovácsolásához, átcsoportosításához a kijelölt hadműveleti területre, valamint a logisztikai bázisai további működtetéséhez a MK területén.

A Kormány 2000. szeptember 17-én megtartott ülésén megtárgyalta és az Országgyűlés elé terjesztette a NATO szervektől és az Egyesült Királyság kormányától érkezett hivatalos felkérést, melyhez az országgyűlés a szeptember 18-án (72/2000. (IX. 18.) OGY.) hozzájárult.

A Kormány fogadó nemzeti támogatás feladatai koordinálására (156/2000. (IX. 19.) Korm. Határozatban) Fogadó Nemzeti Támogatást Szervező Tárcaközi Bizottságot hozott létre az alábbi minisztériumok bevonásával:

- Miniszterelnöki Hivatal,
- Belügyminisztérium,
- Honvédelmi Minisztérium,
- Pénzügyminisztérium,
- Külügyminisztérium,
- Közlekedési és Vízügyi Minisztérium,

- Egészségügyi Minisztérium,
- Gazdasági Minisztérium.

A Fogadó Nemzeti Támogatást Szervező Tárcaközi Bizottságot a HM közigazgatási államtitkára vezeti. A határozatban a kormány a Fogadó Nemzeti Támogatás megszervezésére és végrehajtására a Dunántúl területét jelölte ki, és utasította a honvédelmi minisztert, hogy a fogadó nemzeti támogatás feladatai kormányzati szintű koordinálása előkészítése és megszervezése érdekében hozzon létre **Fogadó Nemzeti Támogatást Szervező Csoportot (FNTCS).**

2000. 09. 14-én brit-magyar tervező értekezletet tartottak a FNT témájában. Megegyezték egy közbeeső logisztikai bázis létrehozásában, felvétel légi, szárazföldi és vízi biztosításában, valamint a létesítmények és polgári munkaerő igénybevételeiben.

A brit védelmi miniszter a kijelölt 12. UK (brit) hadosztály logisztikai támogatása megszervezésével a 105. Logisztikai dandár parancsnokát bízta meg.

A Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztere 2000. szeptember 20-án intézkedett:

- a Honvéd Vezérkar illetékes szervei,
- a Magyar Honvédség Logisztikai Főigazgatója,
- a HM Elektronikai Logisztikai és Vagyonkezelési Rt. Logisztikai igazgató felé,
- a Fogadó Nemzeti Támogatást Szervező Csoport létrehozására.

A HM utasítás szerint Fogadó Nemzeti Támogatást Szervező Csoport az alábbi funkcionális elemeket működteti:

- Közlekedést koordináló szakcsoport,

- Ellátási-, és szolgáltatást koordináló szakcsoport,
- Egészségügyi szakcsoport,
- Pénzügyi-, költségvetési- és szerződéskötési szakcsoport,
- Környezetvédelmi szakcsoport,
- Összekötő csoport.

A Fogadó Nemzeti Támogatást Szervező Csoport feladatául határozták meg, hogy a 12. UK (brit) hadosztály felvonulása, összekovácsolása, alkalmazási területre történő átcsoportosításának és logisztikai bázisainak fogadó nemzeti támogatási feladatait szervezze meg. A csoport a fogadó nemzeti támogatás során felmerült problémák megoldása érdekében működjön együtt a szakminisztériumokkal, illetve segítse elő a Fogadó Nemzeti Támogatás Szervező Tárcaközi Bizottság munkáját.

A Fogadó Nemzeti Támogatás Szervező Csoport (FNTSZCS) vezetésével a MH Vezérkari Főnöke Erdődi Zsolt őrnagyot bízta meg.

A FNTSZCSP az együttműködés hatékony végrehajtása érdekében összekötő csoportot küldött Angliába a 105. log. dd.-hoz.

2000. szeptember 22-én a NATO Déli Parancsnokság tájékoztatta a Magyar Honvédség parancsnokát, hogy megalakította az **MJLC-t**. Továbbá az RFOR kötelék hadműveleti tevékenységének tervezésére, szervezésére és koordinálására **JLCC** különít ki Budapestre.

A FNT szervezésére a következő csoportot alakította ki a FNTSZCS Pk.

HDM Csup.	Közl. szak csop.	Ell. Szolg koord szcsop.	Eü kood szakcsop.	Püi ktgveti szerzköt	Körny. véd. szcsop.	Ök. ti. csop
Hdm főti	Közl. főti. (szkes vez)	Log. főti. (szkes. vez)	Eü. ti.	Püi. Ktgvi. főti	Körny. főti	Ök. ti
	Közl. ti.	Infrastr. főti.		Szezk. Ti.	Körny. ti	Ök. ti
						Ök. ti

A FNT megszervezésének rendje:

A csoport tanulmányozta a FNT NATO elveit, eljárásait, a végrehajtás jogi és tárgyi feltételeit. Megvizsgáltuk a 12. Brit Ho a várhatóan jelentkező igényeket, azok várható nagyságrendjét és teljesítésük lehetséges módozatait, és ennek megfelelően mintegy 25-26000 fő, 5-6000 haditechnikai eszköz fogadására, támogatására készültünk fel.

Felfektettük, kiegészítettük, illetve pontosítottuk adattárainkat, térképeinket és egyéb számszaki kimutatásainkat.

1.	Az ök ti-k a 12 UK Ho igényeit lefordítják és értelmezhető formába öntik (különös figyelemmel a tárgy és a hely pontos megfogalmazására)
2.	Hírközlési eszközök útján az FNTSZCS részére eljuttatják (elektronikus levelezés útján).
3.	Nyt-ba vétel naplóba rögzítés
4.	FNTSZCS Pk feladattisztázása (a szakterület meghatározása, a feladatok szétosztása)
5.	Feladat kiadása a szakcsoportok részére
6.	SZCSK Pk fea értelmezése, fea szabás. (szakterületekre történő elkülönítése)
7.	Feladat kidolgozása
8.	SZCS Pk majd a FNTSZCS Pk ellenőrzése. (biztosíthatóság, stb.)
9.	Nyt-ba vétel naplóba rögzítés
10.	Adatok eljuttatása a 12 UK Ho-nak. (elektronikus levelezés útján)
11.	Ök ti-k fordítása, a válasz az angol fél számára könnyen értelmezhető formába öntése.

Az MJLC-vel kialakítottuk és munkakapcsolat keretében meghatároztuk azon területeket, ahol a hadszíntéri feladatok összehangolt működése és a logisztikai erőforrások hatékony alkalmazása érdekében együttműködünk.

Ezek a területek a következők:

- A haderő hadszíntéri mozgatása;
- Szolgálati és ellátási szerződések és ezek feltételeinek kialakítása;
- A környezetvédelemre és vagyoni javakra vonatkozó követelések kezelése;
- A hadszíntéri log-i elemek közötti koordináció;
- Logisztikai erőforrások hadszíntéri koordinációja;
- Egészségügyi erőforrások hadszíntéri koordinációja;
- Az illetékes NATO parancsnokságok FNT érintő igényeinek koordinációja;
- Az FNT-ben nem szereplő szolgáltatásokra vonatkozó szerződések koordinációja.

A 12. UK ho és a MJLC kijelölt állományával való közös szemrevételezésre ök. ti-k-ből és az infrastruktúra szervező tisztből szemrevételező csoportot hoztunk létre, mely egyeztette az addig megfogalmazódott kérdéseket és problémákat, majd 2000. 09. 28-29-én a brit féllel közös szemrevételezés folyt le a lehetséges helyszínek helyszíni pontosítása érdekében.

A munka és összeköttetési feltételek megteremtését követően 2000. 09. 29-én 18.00-ra elértük készenlétünket az FNT végrehajtására.

A 09. 29-én 18.00-kor elért működőképesség megteremtése után az **FNT szervező és irányító munkája az a következőkkel jellemezhető:**

A 12. UK ho részéről 2000. 10. 02-ig összesen 149 db FNT-t érintő közlemény érkezett.

Kérdések mintegy 60%-a a közlekedéssel, 25%-a infrastruktúrával, 2-2% Eü-vel, anyagi klt. beszerzéssel, szolgáltatás igénybevételével, 4% egyéb területtel volt kapcsolatos.

Az igények elsősorban:

- ho mozgatásával (légi, közúti, vasúti);
- területek, létesítmények biztosításával;
- üzemanyag és személyi állomány elhelyezésével és kiszolgálásával kapcsolatos területeken jelentkeztek.

Az MJLC-vel 3 esetben volt szükség egyeztetésre.

Az igények összességében az előzetes tervek szerint mintegy 25-26000 fő 5-6000 HTE-szköz ellátásának, **egy mögöttes ellátó körlet és egy előretolt logisztikai körlet (FAA)** felállításának végrehajtásához kötődő fogadó nemzeti támogatás feladataira vonatkoztak.

Szállítási ellátási feladataikhoz tőlünk 958 db vasúti kocsit, (33 db haditechnikai eszközt szállító, egyenként 30-30 darab vasúti kocsiból álló szállítmány/nap; 23 löszert szállító szerelvény 30 nap alatt; 56 egyéb anyagot szállító szerelvény 30 nap alatt), naponta 78/39 db autóbust és 160 km² területet igényeltek.

Tapasztalatok az együttműködéssel kapcsolatban

Az együttműködés fő kulcsponjtja a brit fél helyzetének, fogadó nemzeti támogatási igényeinek, támogatási rendszerének és az ebből ránk háruló feladatok megszervezése és megértése volt.

Nagy segítséget jelentett a brit szindikátusokban a magyar ök.tisztek jelenléte. A kezdeti nehézségek után, melyen nem csak gondolkodásmódbeli eltérésekből, hanem a technikai eszközök kezelésével kapcsolatos

ismeretek elégtelenségéből adódtak, a feladatok feldolgozása folyamatos volt, de továbbra is gondként jelentkezett a kérdések általánossága. Több esetben nem határozták meg az igények pontos biztosítási helyét és paramétereit.

A feladatok kidolgozásához nem kérték előzetes tájékoztatásunkat például olyan kérdésben, hogy hol található olyan területek, objektumok, melyek lehetővé teszik a települést.

A kidolgozói teremben a nyomtatás és fénymásolás lehetőségének hiánya nagyban lassította a feladat végrehajtását.

A szindikátusok részéről alacsony volt a tájékoztatási hajlandóság, ezért az adatok áramlása túlnyomórészt csak egyirányú volt.

A britek kérdései a környezetvédelmi, szerződéskötési problémára csak ritkán tértek ki, márpedig ezen törvényi előírások betartásáról a FNT keretében sem tudunk eltekinteni.

Tapasztalatok a csoport belső működésével kapcsolatban

A csoport a rendelkezésre álló dokumentumok alapján felkészült a feladat végrehajtására. Az ismeretek esetleges hiányosságai abból adódtak, hogy a gyakorlat időpontjában még csak az alapozó tantárgyakon voltak túl. A csoport kialakításánál törekedtünk valamennyi terület lefedésére, valamennyi adat beszerzésére, de az ezzel kapcsolatos képességi jegyzék hiánya érezhető volt.

A továbbiakra nézve indokoltnak tartjuk a FNTSZCS-ba is angolul jól beszélő személy beosztását, valamint az angol alapfeladat *"Start File"* magyar nyelvre történő lefordítását.

A tárcaközi egyeztető bizottság modellezése indokolt lenne a FNT tárcaközi egyeztetést igénylő koordinációs feladatai begyakorlásához.

Az informatikai oktatás során tanult ismereteket hasznosítottuk, de hiányoztak az Internet alkalmazásával kapcsolatos mintaszerű ismeretek.

Hiányosságaink ellenére úgy érezzük, hogy a csoport a gyakorlat alatt sok olyan ismeretet szerzett, ami későbbi munkájukban a NATO országokkal közös gyakorlatokon és közös feladataink megszervezésében is hasznosítani tudnak.

Szeretnénk, ha ezek a törzsgyakorlások folytatódhatnának, és ha lehet még több hallgató vehetne részt rajtuk, hiszen a koalíciós gondolkodás csak koalíciós csoportosításban végzett munka során sajátítható el, illetve alakulhat ki.